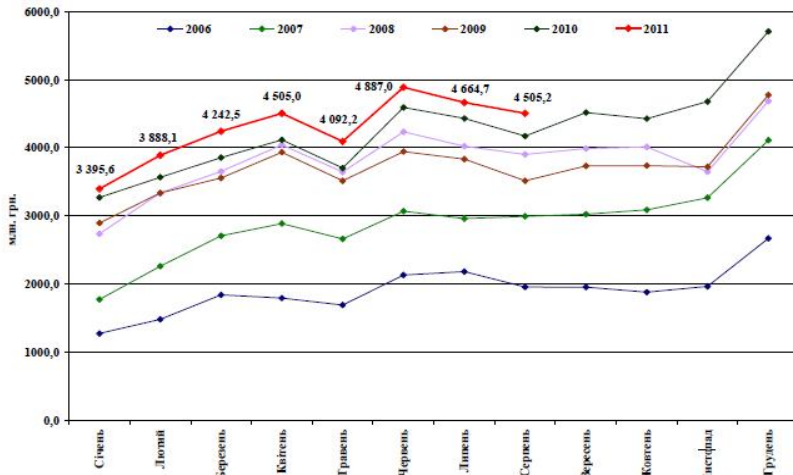

ОПОДАТКУВАННЯ ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ У КОНТЕКСТІ ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

Єрмакова М.В., магістрант,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

У 2010 р. Верховною Радою України прийнято Податковий кодекс України (надалі – ПКУ) [1]. Попри стабільний характер відпрацьованості цілої низки механізмів оподаткування, цим документом вводиться ряд нових положень, зокрема тих, які стосуються податку на доходи фізичних осіб. Відтак, актуальним постає питання дослідження впливу цих новацій на функціонування податку на доходи фізичних осіб, його вкладу у формування доходів бюджету.

Рис. 1. Динаміка щомісячних надходжень податку з доходів фізичних осіб до місцевих бюджетів у 2006-2011 рр.

За своїм фіскальним значенням ще донедавна податок не займав основних позицій, що обумовлювалося недосконалістю його фіскального механізму, низьким рівнем доходів більшості громадян та неготовністю платників до сплати податку внаслідок недовіри щодо ефективного використання податків державою [2].

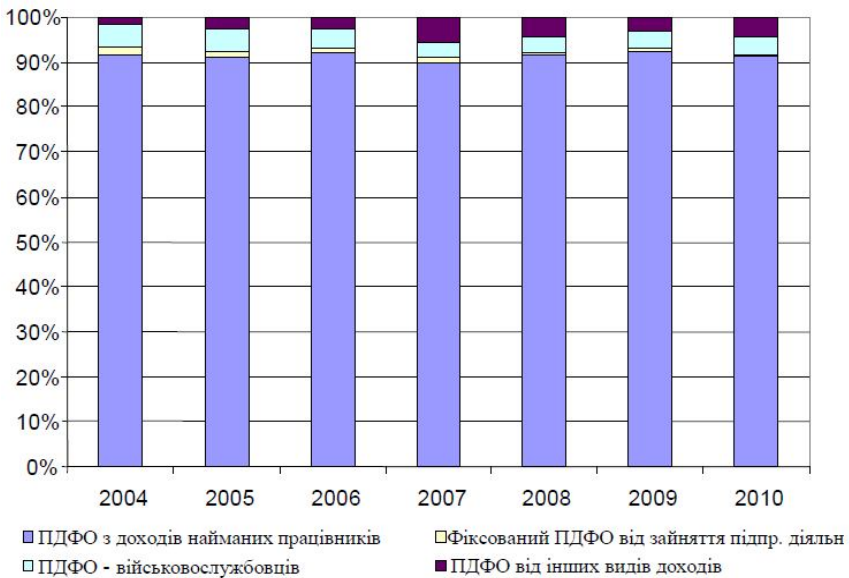
* Науковий керівник — Веретельник Н.І.

Проте останнім часом, за даними рис.1, протягом 2006-2011 рр. спостерігається динаміка до збільшення суми надходжень від податку на доходи фізичних осіб з 1,3 млрд. грн. у січні 2006 року до 4,5 млрд. грн. у серпні 2011 року [3].

У структурі ПДФО надходження з доходів найманих працівників протягом 2004-2010 рр. складали близько 90 % та забезпечували основну складову надходжень від податку (рис.2). Таким чином, основними платниками податку на доходи фізичних осіб є наймані працівники, які сплачують податок із своєї заробітної плати, тоді як на оподаткування інших видів доходів припадає зовсім незначна частка, яка не відіграє суттєвої ролі у цілісній структурі даного податку.

Основна новація ПКУ щодо справляння ПДФО стосується:

— введення терміну «податкової знижки» замість «податкового кредиту»;

Рис. 2. Структура надходжень від ПДФО протягом 2004 - 2010 р., %

— присвоєння податковому агенту офіційного статусу платника податку, що автоматично посилює його відповідальність щодо

нарахування, утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб до бюджету;

— запровадження єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування як консолідованого страхового внеску, збір якого здійснюється до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування в обов'язковому порядку та на регулярній основі з метою забезпечення захисту у випадках, передбачених законодавством, прав застрахованих осіб та членів їхніх сімей на отримання страхових виплат (послуг) за діючими видами загальнообов'язкового державного соціального страхування;

— зменшення податкового навантаження на доходи фізичних осіб з 4,1 %-4,6 % до 3,6 % (табл. 1).

Таблиця 1

Утримання з доходів фізичних осіб

До прийняття ПКУ		Після прийняття ПКУ	
Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування	2%	Єдиний соціальний внесок	3,6%
Збір на обов'язкове соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності	0,5%-1%		
Збір на обов'язкове соціальне страхування на випадок безробіття	0,6%		
Збір до фонду соціального страхування від нещасних випадків	1%		
Усього утримань	4,1%-4,6%	Усього утримань	3,6%

— введення помірно прогресивної шкали, що відображає пряму залежність розміру податку від отриманого доходу і більш точно відбиває економічну сутність податку на доходи фізичних осіб. Так, базова ставка податку не змінилася і складає 15%. Якщо загальна сума отриманих платником податку у звітному податковому місяці доходів перевищує десятикратний розмір мінімальної заробітної плати, встановленої Законом України «Про Державний бюджет України на 2011 рік», ставка податку становить 17 % для суми перевищення з урахуванням податку, сплаченого за ставкою 15 %;

— зрівняння у правах щодо оподаткування доходів резидентів та нерезидентів, отже можна очікувати підвищення економічної активності нерезидентів на території України;

Література.

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>.

2. Мельник В.М. Фіскальна ефективність податку з доходів фізичних осіб в Україні : можливості зростання / В. М. Мельник // Фінанси України. – 2007. – № 12. – С. 38-41.

3. Щомісячний моніторинг основних індикаторів бюджетної та банківської систем України станом на 01.09.2011:ІБСЕД – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/UserFiles/File/2011_08_bank&budget_new_ukr.pdf.

АМОРТИЗАЦІЙНА ПОЛІТИКА ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

***Заєць С.В., магістрант*,
Харківський національний технічний університет
сізького господарства імені Петра Василенка***

Діяльність кожного підприємства передбачає наявність засобів виробництва та відповідних матеріальних умов. Вони є одним з найважливіших елементів продуктивних сил, визначають їх рівень. Основною передумовою здійснення будь-якого виробничого процесу є наявність відповідних засобів праці. В сучасних умовах їх питома вага становить від 35 % до 70 % активів, їх склад і структура визначають вид діяльності та виробничу потужність підприємства.

Амортизаційні відрахування є одним з найважливіших джерел фінансування відтворення основних засобів, що дозволяє їх оновляти і підвищувати технічний рівень, а від цього залежить конкурентоспроможність виробленої продукції.

Питання амортизації основних засобів посідають важливе місце

---

* Науковий керівник – Прохвятилов Ю.Ф., к.е.н., доцент